

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻ խորհրդի
2011թ. հոկտեմբերի 28-ի թիվ 27/5 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման, ինչպես նաև բաժնետիրական ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության մասին

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2011 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 5.7 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2011 թվականի հունվարի 21-ի թիվ 2/5 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ 2009 և 2010 թվականներին ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման, ինչպես նաև բաժնետիրական ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում, ինչպես նաև բաժնետիրական ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարում:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ և բաժնետիրական ընկերություններ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 2011 թվականի փետրվարի 8-ից մինչև 2011 թվականի դեկտեմբերի 30-ը:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը՝ 2009 թվականի հուլիսի 1-ից մինչև ստուգման իրականացման ժամկետի ավարտը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով: Վերահսկողության ընթացքում կիրառվել են համապատասխանության, ֆինանսական և արդյունավետության (կատարողական) վերահսկողության տեսակները:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության ծավալը՝ Կատարվել է դիտարկում և ուսումնասիրվել է համակարգի բաժնետիրական ընկերությունների 2009 և 2010 թվականների գործունեության արդյունքները, որը ներկայացված է աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1

ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերությունների գործունեության վերաբերյալ

հազ. դրամ

Հ/Հ	Ընկերության անվանումը	2009 թվական		2010 թվական	
		Զուտ շահույթ (վնաս)՝ հաշվի առած ավելացումները	Պետական բյուջե վճարման ենթակա շահութաբաժին	Զուտ շահույթ (վնաս)՝ հաշվի առած ավելացումները	Պետական բյուջե վճարման ենթակա շահութաբաժին
1	«Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ	529,280.0	-	966,123.0	-
2	«Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ	(1,271,599.0)	-	(3,016,882.0)	-
3	«Որոտանի ՀԷԿ-երի համալիր» ՓԲԸ	(1,135,407.0)	-		-
4	«Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ	(7,919,309.0)	-	(268,004.0)	-
5	«Էներգետիկայի գիտահետազոտական ին-տ» ՓԲԸ	45,593.0	9,118.6	65,439.0	32,719.5
6	«Հայատոմ» ՓԲԸ	8,525.0	1,705.0	26,875.0	13,437.5
7	«Ատոմէներգասեյմանախագիծ» ՓԲԸ	(2,633.0)	-	-	-
8	«Հաշվարկային կենտրոն» ՓԲԸ	10,185.0	2,037.0	3,058.0	1,529.0
9	«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ	6,974.0	671.0	(355,088.0)	-
10	«Էներգակարգաբերում» ՓԲԸ	16,923.0	3,384.6	7,811.0	3,905.5
11	«Ռադիոակտիվ թափոնների վնասագերծում» ՓԲԸ	-	-	-	-
12	«Հայգազարդ» ՓԲԸ	(1,280,076.0)	-	(1,147,383.0)	-
13	«Անայիտիկ» ՓԲԸ	6,011.0	1,202.2	4,698.0	2,349.2
14	«Գեոէկոնոմիկա» ՓԲԸ	3,010.0	602.0	-	-
15	«Զրիան» ՓԲԸ	(4,091.0)	-	-	-
16	«Գեոկոմայլերս» ՓԲԸ	(29,331.0)	-	-	-
17	«Էկոսերվիս» ՓԲԸ	(2,598.0)	-	-	-
18	«Հայ-ռուսական լեռնահանքային կազմակերպություն» ՓԲԸ	(114,769.0)	-	(84,695.0)	-
19	«Սեծամորէներգատոմ» ՓԲԸ	-	-	(9,758.0)	-
20	«Ընդունելությունների տուն» ՓԲԸ	(54,471.0)	-	(57,414.0)	-
Ընդամենը			18,720.4		53,940.7

Դիտարկման արդյունքում ստուգման համար ընտրվել է էլեկտրական էներգիա արտադրող, փոխադրող և էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատիվ

տնտեսական կարգավարումն իրականացնող «Երևանի ՋԷԿ», «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան», «Որոտանի ՀԷԿ-երի համակարգ», «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» և «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» փակ բաժնետիրական ընկերությունների կողմից պետական բաժնեմասի կառավարումը, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարումը և օգտագործումը:

Ստուգման արդյունքները.

Բաժնետիրական ընկերությունների պետական բաժնեմասի կառավարում

ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության համակարգում 2009 թվականին գործում էին 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող 19 բաժնետիրական ընկերություն: ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. թիվ 474-Ն որոշումով «Գեոկոմպլեքս», «Գեոէկոնոմիկա», «Ջրհան» և «Էկոսերվիս» ՓԲԸ-ների բաժնեմասերի կառավարման լիազորությունները հանձնվել են ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությանը, իսկ ՀՀ կառավարության 04.11.2010թ. թիվ 1455-Ն որոշումով «Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ բաժնետիրական կառավարման լիազորությունները վերապահվել են ՀՀ պաշտպանության նախարարին: ՀՀ կառավարության 20.05.2010թ. թիվ 584-Ա որոշումով «Ատոմէներգասեյսմանախագիծ» ՓԲԸ վերակազմակերպվել և միացվել է «Էներգետիկայի գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ: Բացի այդ, ՀՀ կառավարության 03.12.2009թ. թիվ 1458-Ն որոշումով հիմնադրվել է հայ-ռուսական «Սեծամորէներգաստոմ» ՓԲԸ՝ կողմերի բաժնետոմսերի 50 և 50 տոկոս համամասնությամբ:

ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերությունների 2009 և 2010 թվականների գործունեության արդյունքում պետական բյուջե վճարված շահութաբաժինը կազմել է համապատասխանաբար՝ 18,720.4 հազ. դրամ և 53,940.7 հազ. դրամ:

Համակարգի ընկերությունների ֆինանսատնտեսական վիճակի ուսումնասիրությունը ցույց է տվել, որ 2009 թվականի տարեվերջին «Հայգազարդ», «Ջրհան» և «Գեոկոմպլեքս» ՓԲԸ-ների սեփական կապիտալները բացասական են, որի հիման վրա վերջիններս ազատվել են շահութաբաժնի վճարումից, իսկ «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ զուտ ակտիվների արժեքը չպակասեցնելու նպատակով՝ «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի դ) կետի հիման վրա վճարվել է 671.0 հազ. դրամ շահութաբաժին:

Բացի այդ, «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ, ունենալով 529,280.0 հազ. դրամ զուտ շահույթ (հաշվի առած ավելացումները), հիմք ընդունելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 114-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջը՝ «Բաժնետիրական ընկերությունն իրավունք չունի շահութաբաժիններ հայտարարել և վճարել, եթե բաժնետիրական ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է նրա կանոնադրական կապիտալից կամ շահութաբաժիններ վճարելու արդյունքում կպակասի դրա չափից», շահութաբաժին չի վճարել: Նույն հիմքով, 2010 թվականի արդյունքներով «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ պետական բյուջե շահութաբաժին չի վճարել, ունենալով 966,123.0 հազ. դրամ զուտ շահույթ (հաշվի առած ավելացումները): Ընդհանուր առմամբ, 2010 թվականին համակարգի 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերություններից յոթի գործունեության արդյունքում արձանագրվել է գումարային՝ 4,939,224.0 հազ. դրամի վնաս:

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը 2011 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 7,126,345.6 հազ. դրամ: Ընկերության հաշվեկշռում առկա են 220 կՎ լարման 13 ենթակայան՝ 1420.0 կմ օդային գծերով, 110 կՎ լարման երկու ենթակայան՝ 491.9 կմ օդային գծերով և փոխանջատման կետ: Ընկերության հաշվեկշռում առկա է նաև «Լոռի-1» հողմային էլեկտրակայանը: Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից տրված լիցենզիաների համաձայն:

2009 թվականի ընթացքում ընկերություն մուտք է եղել 5,302,666.6 հազ. կՎտժ էլեկտրական էներգիա: Էլեկտրական էներգիայի հաշվարկված նորմատիվային 2.38% կորուստների դիմաց փաստացի կորուստները կազմել են 1.36%: Ենթակայանների սեփական կարիքների համար ծախսվել է 5,083.6 հազ. կՎտժ (սահմանված չափաբաժնի 85.0 %-ը), մասնաճյուղերի շենք-շինությունների տնտեսական կարիքների համար՝ 1,205.8 հազ. կՎտժ (սահմանված չափաբաժնի 81.2 %-ը): «Լոռի-1» հողմակայանի էլեկտրական էներգիայի սակագինը սահմանվել է 37.664 դրամ մեկ կՎտժ (ներառյալ՝ ԱԱՀ), արտադրանքը կազմել է 4,245.8 հազ. կՎտժ, առաքված էլեկտրական էներգիան՝ 3,912.3 հազ. կՎտժ:

2010 թվականի ընթացքում ընկերություն մուտք է եղել 6,033,719.0 հազ. կՎտժ էլեկտրական էներգիա: Էլեկտրական էներգիայի հաշվարկված նորմատիվային 2.57% կորուստների դիմաց փաստացի կորուստները կազմել են 1.68%: Ենթակայանների սեփական կարիքների համար ծախսվել է 4,717.1 հազ. կՎտժ (սահմանված չափաբաժնի

80.2 %-ը), մասնաճյուղերի շենք-շինությունների տնտեսական կարիքների համար՝ 1,097.4 հազ. կՎտժ (սահմանված չափաբաժնի 71.5 %-ը): «Լոռի-1» հողմակայանի էլեկտրական էներգիայի սակագինը սահմանվել է 39.379 դրամ 1 կՎտժ (ներառյալ՝ ԱԱՀ), արտադրանքը կազմել է 4,059.4 հազ. կՎտժ, առաքված էլեկտրական էներգիան՝ 3,734.7 հազ. կՎտժ:

Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքները ներկայացված են աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ 2009 և 2010 թվականների ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	հազ. դրամ	
	2009 թ.	2010 թ.
Իրացումից հասույթ, այդ թվում՝	3,055,100.0	3,327,100.0
էլեկտրաէներգիայի հաղորդում	2,952,300.0	3,204,600.0
գործառնական այլ եկամուտներ	92,500.0	121,400.0
Այլ ոչ գործառնական եկամուտներ	(6,773,300.0)	1,475,900.0
ԾԱԽՍԵՐ		
Իրացված արտադրանքի ինքնարժեք	3,384,600.0	3,337,800.0
Վարչական ծախսեր	928,300.0	955,100.0
Գործառնական այլ ծախսեր	121,100.0	581,300.0

Ընկերության խորհրդի որոշումներով աշխատողների թիվը՝ ըստ հաստիքացուցակի սահմանվել է 860 մարդ, ստուգման ժամանակահատվածում փաստացի թիվը չի գերազանցել 838 աշխատող: 2009 և 2010 թվականներին աշխատողների վարձատրության ծախսերը կազմել են համապատասխանաբար՝ 1,158,700.0 հազ. դրամ և 1,229,300.0 հազ. դրամ: 2009 և 2010 թվականներին իրացումից ընկերության հասույթը կազմել է համապատասխանաբար՝ 3,055,100.0 հազ. դրամ և 3,327,100.0 հազ. դրամ, տարեկան գործունեությունից վնասները կազմել են համապատասխանաբար՝ 8,026,200.0 հազ. դրամ և 268,000.0 հազ. դրամ, որի գերակշիռ մասը պայմանավորված է ներգրավված վարկային միջոցների փոխարժեքի զգալի փոփոխությամբ: Գործունեության արդյունքում պետական բյուջե վճարման ենթակա շահութաբաժին չի առաջացել:

Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքում պետական բյուջեի նկատմամբ հարկերի և սոցիալական վճարների գծով հաշվարկված պարտավորությունների ստուգմամբ պարզվել է, որ ընկերությունը Իրան-Հայաստան 3-րդ օղային գծի «Նորավան» ենթակայանի նախագծման աշխատանքների համար Իրանի Իսլամական Հանրապետության «Սանիր» ընկերությանը 2010 թվականի մարտի 22-ին վճարել է 40,000.0 ԱՄՆ դոլար, որը վճարման օրվա դրությամբ համարժեք էր 16,107.2 հազ.

դրամի: «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ խախտել է «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 64-րդ հոդվածի և «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջները՝ վճարած գումարից չի հաշվարկել և պետական բյուջե չի գանձել ոչ ռեզիդենտի շահութահարկը և ավելացված արժեքի հարկը համապատասխանաբար՝ 1,789.7 հազ.դրամ և 3,579.4 հազ. դրամ, կամ ընդամենը «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ կողմից ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե 5,369.0 հազ. դրամ: Բացի այդ, հարկերի վճարման ուշացման օրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսվում է հաշվարկել տույժ:

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից տրված լիցենզիայի համաձայն: Հանձնաժողովի կողմից հաստատվել են Էլեկտրաէներգահամակարգի օպերատորի մատուցած ծառայության սակագները՝ ամսական հաստատագրված վճարները, որը 2009 և 2010 թվականներին փոփոխվել և արդյունքում ավելացել է 55,740.2 հազ. դրամից մինչև 92,652.5 հազ. դրամ, իսկ 2011 թվականի ապրիլ ամսից նվազել է մինչև 84,071.8 հազ. դրամ: ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից սահմանված սակագներով ընկերությունը «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ հետ կնքել է Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատորի ծառայության մատուցման պայմանագրեր:

Ընկերության խորհրդի որոշմամբ հաստատվել է ընկերության հաստիքացուցակը՝ 279 միավոր, տարեկան 418,500.0 հազ. դրամ աշխատավարձի ֆոնդով: Աշխատողների փաստացի թիվը չի գերազանցել 240-ը:

«Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ 2009 թվականի համախառն եկամուտը հիմնական գործունեությունից կազմել է 689,900.0 հազ. դրամ, որից 640,500.0 հազ. դրամ՝ ՀՀ տարածքում մատուցած ծառայությունների դիմաց ստացված եկամուտ և 49,400.0 հազ. դրամ՝ լրացուցիչ եկամուտ: Իրացված աշխատանքների ինքնարժեքը, ներառյալ՝ վարչական ծախսերը, կազմել է 651,400.0 հազ. դրամ, գործառնական այլ ծախսերը՝ 36,500.0 հազ. դրամ:

Ընկերության 2010 թվականի տարեկան համախառն եկամուտը հիմնական գործունեությունից կազմել է 1,083,800.0 հազ. դրամ, որից 1,014,300.0 հազ. դրամ՝

ՀՀ տարածքում մատուցած ծառայությունների դիմաց ստացված եկամուտ և 70,000.0 հազ. դրամ՝ լրացուցիչ եկամուտ: Իրացված աշխատանքների ինքնարժեքը, ներառյալ՝ ընդհանուր վարչական ծախսերը, կազմել է 1,049,600.0 հազ. դրամ, գործառնական այլ ծախսերը՝ 397,100.0 հազ. դրամ:

2009 թվականի գործունեության արդյունքներով ընկերությունը պետական բյուջե վճարել է 671.0 հազ. դրամ շահութաբաժին: 2010 թվականի գործունեության արդյունքներով գուտ վնասը կազմել է 365,027.0 հազ. դրամ, որը առաջացել է ԱՄՆ դոլարի և ճապոնական իենի փոխարժեքների բարձրացման արդյունքում, և որի հետևանքով ընկերության բյուջետային վարկի պարտավորության գումարը ավելացել է 387,200.0 հազ. դրամով: ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.11.2006թ. թիվ 1110-Ն հրամանով հաստատված՝ «50 տոկոսից ավելի պետության սեփականություն հանդիսացող բաժնեմաս ունեցող ընկերությունների շահութաբաժնի հաշվարկի» հիման վրա ընկերության գուտ վնասի մեծությունը (հաշվի առած ավելացումները) կազմել է 355,088.0 հազ. դրամ, և պետական բյուջե փոխանցման ենթակա շահութաբաժնի գումար չի առաջացել:

«Հաշվարկման աշխատանքներ կատարելու մասին» 29.07.2008թ. թիվ ԷԷՀՕ-13 պայմանագրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացնելու համար «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ կողմից կանխավճարային կարգով «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ տրամադրված գումարի դիմաց տարեվերջին մնացել է 24,134.0 հազ. դրամի չկատարված աշխատանքներ, որը 2010 թվականի ընթացքում ձևակերպվել է որպես կրեդիտորական պարտք: 2010 թվականին ընկերությունը «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ ներկայացրել է 14,386.8 հազ. դրամի կատարողական ակտեր: Առ ստուգման պահը մնացած 9,747.2 հազ. դրամի դիմաց ընկերությունը աշխատանքներ չի կատարել և առաջացել է ժամկետանց կրեդիտորական պարտք, որի 20 %-ը կազմող 1,949.4 հազ. դրամ որպես շահութահարկ «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ կողմից ենթակա է վճարման պետական բյուջե, իսկ հարկերի վճարման ուշացման օրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսվում է հաշվարկել տույժ:

«Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ

«Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ ներկրում է բնական գազ «Իրանի ազգային գազի արտահանման ընկերությունից» և հանդիպակաց Իրանի Իսլամական Հանրապետություն է արտահանում էլեկտրական էներգիա՝ 3.0 կՎտժ 1խմ բնական գազի դիմաց, ինչպես նաև ներկրում է էլեկտրական էներգիա և փոխարենը արտահանում է բնական գազ «Վրաստանի միջազգային էներգետիկ կորպորացիա» կազմակերպությանը՝ 1խմ բնական գազի դիմաց 4.5 կՎտժ հարաբերակցությամբ: Միաժամանակ, Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից ներկրված բնական գազով արտադրված էլեկտրաէներգիայի մի մասն առաքվում է «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ: Բացի այդ, ընկերությունն արտադրում է ջերմային էներգիա «Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ կարիքների համար: Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից տրված լիցենզիաների համաձայն :

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 743,717.2 հազ. դրամ: Ստեղծման պահին ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում էր 213,717.2 հազ. դրամ, որից հետո ՀՀ կառավարության 16.11.2006թ. թիվ 1890 որոշմամբ կանոնադրական կապիտալում ներդրվել է 18 հա հող՝ 530,000.0 հազ. դրամ արժողությամբ՝ որպես ՀՀ կառավարության և Միջազգային Համագործակցության ճապոնական Բանկի միջև կնքած փոխառության 29.03.2005թ. ARM-P2 համաձայնագրի հայկական կողմի մասնակցության ապահովում: Ներկա դրությամբ ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է 81.1 հա տարածքում, որից 59.9 հա՝ հին ՋԷԿ-ի տարածք, 3.2 հա՝ Ջերմային ցանցեր մասնաճյուղի տարածք և 18 հա՝ նոր համակցված շոգեգազային ցիկլով էներգաբլոկի տարածք: Շենքերի և շինությունների ընդհանուր մակերեսը կազմում է 63174 քմ:

Ընկերության հաստիքացուցակով աշխատողների թիվը կազմում է 641 միավոր, փաստացի թիվը չի գերազանցել 482-ը:

Ընկերության եկամուտները ներկայացված են աղյուսակ 3-ում:

«Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ 2009 և 2010 թվականների եկամուտների վերաբերյալ

	հազ. դրամ	
Եկամուտների ուղղություններ	2009 թվական	2010 թվական
Էլեկտրաէներգիայի իրացում «ՀԷՑ» ՓԲԸ	3,564,373.0	2,283,166.0
Հզորության իրացում «ՀԷՑ» ՓԲԸ	1,303,000.0	1,956,006.0
Էլեկտրաէներգիայի իրացում ԻԻՀ	2,714,992.0	16,955,634.0
Բնական գազի իրացում Վրաստանին	259,979.0	2,208,876.0
Բնական գազի իրացում «Հայոնուսգազարդ» ՓԲԸ	10,090,681.0	8,302,047.0
Բնական գազի այլ իրացում	-	2,016,968.0
Ջերմային էներգիայի իրացում «Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ	1,733,100.0	875,700.0
Ջերմային էներգիայի այլ իրացում	-	5,520.0
Ընդամենը	19,666,126.0	34,603,917.0

Բացի այդ, 2009 և 2010 թվականներին ընկերությունն ունեցել է համապատասխանաբար՝ 528,000.0 հազ. դրամ և 1,111,122.0 հազ. դրամ այլ եկամուտներ:

Ընկերության արտադրանքի վաճառքի ինքնարժեքը (ծախսը) 2009 և 2010 թվականներին կազմել է համապատասխանաբար՝ 21,496,918.0 հազ. դրամ և 39,192,121.0 հազ. դրամ: 2009 թվականին ընկերության վնասը կազմել է 1,302,793.0 հազ. դրամ, 2010 թվականին՝ 3,016,882.0 հազ. դրամ: Վնասով գործունեության արդյունքում պետական բյուջե վճարման ենթակա շահութաբաժին չի առաջացել:

2010 թվականի տարեվերջին ընկերության դեբիտորական պարտքը կազմել է 14,164,319.0 հազ. դրամ, որից «Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ պարտքը՝ 5,186,179.0 հազ. դրամ, «Հայոնուսգազարդ» ՓԲԸ պարտքը՝ 5,328,578.0 հազ. դրամ, «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ պարտքը՝ 714,529.0 հազ. դրամ:

Ընկերության կրեդիտորական պարտքը կազմել է 14,455,187.0 հազ. դրամ, որից «Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ՝ 493,032.0 հազ. դրամ, «Հայոնուսգազարդ» ՓԲԸ՝ 279,545.0 հազ. դրամ, «Իրանի ազգային գազի արտահանման ընկերություն»՝ 10,985,102.0 հազ. դրամ, «Տրանսգազ» ՍՊԸ՝ 263,059.0 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2010 թվականի ապրիլ և մայիս ամիսներին «վերաարտահանում» մաքսային ռեժիմով ընկերությունը կատարել է մատակարարների հարկային հաշիվներում առանձնացված ԱԱՀ-ի գումարների հաշվանցում, և ՀՀ տարածքից ապրանքների արտահանման ժամանակ պետական բյուջե չի վճարել 9,900.0 հազ. դրամ ավելացված արժեքի հարկ, որը «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ կողմից ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե, իսկ հարկերի վճարման ուշացման օրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսվում է հաշվարկել տույժ:

«Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ

«Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը կազմում է 9,464,449.0 հազ. դրամ: ՀՀ կառավարության 17.09.2003թ. թիվ 1211-Ա որոշման հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության և «ԻՆՏԵՐ ՌԱՕ ԵԷՍ» ՓԲԸ միջև կնքվել է բաժնետոմսերով հավաստված իրավունքների հավատարմագրային կառավարման պայմանագիր, որով «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ հինգ տարի ժամկետով հանձնվել է հավատարմագրային կառավարման: ՀՀ կառավարության 04.12.2008թ. թիվ 1411-Ա որոշման հիման վրա կնքվել է նույն բովանդակությամբ նոր պայմանագիր՝ հինգ տարի ժամկետով:

Ընկերության տնօրենների խորհրդի 22.10.2009թ. որոշմամբ հաստատվել է ընկերության հաստիքացուցակը՝ 1802 հաստիքային միավոր և տարեկան աշխատավարձի ֆոնդը՝ 4,282,800.0 հազ. դրամ: Ընկերության աշխատողների փաստացի ցուցակային թիվը 2009 և 2010 թվականներին չի գերազանցել 1744 աշխատող:

ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից հաստատվել է ընկերության էլեկտրաէներգիայի վաճառքի սակագինը (առանց ԱԱՀ), որը 2009 և 2010 թվականներին միադրույք սակագնային համակարգում 7.525 դրամից փոփոխվել է մինչև 7.963 դրամ, և այդ սակագներով «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ հետ կնքվել են էլեկտրական էներգիայի (հզորության) վաճառքի պայմանագրեր:

2009 թվականի ընթացքում ընկերությունն արտադրել է 2,493.7 մլն կվտժ էլեկտրաէներգիա, որից՝ 203.3 մլն կվտժ (8.9 %) ծախսվել է սեփական կարիքների համար: Ցանց է առաքվել 2,290.4 մլն կվտժ էլեկտրաէներգիա, և գործող սակագներով ընկերության ապրանքային արտադրանքը կազմել է 19,216,700.0 հազ. դրամ (ներառյալ՝ ԱԱՀ): Ապրանքային արտադրանքի ինքնարժեքը կազմել է 16,823,900.0 հազ. դրամ, որից միջուկային վառելիքի ծախս՝ 4,953,100.0 հազ. դրամ (29.4%), վերանորոգման և նյութերի ծախսեր՝ 3,191,500.0 հազ. դրամ (19.0%), աշխատավարձ և վերադիր ծախսեր՝ 4,468,200.0 հազ. դրամ (26.6%): 2009 թվականի գործունեության արդյունքում ընկերության զուտ շահույթը (հաշվի առած ավելացումները) կազմել է 529,280.0 հազ. դրամ:

2010 թվականի ընթացքում ընկերությունն արտադրել է 2,490.0 մլն կվտժ էլեկտրաէներգիա, որից 203.5 մլն կվտժ (8.9%) ծախսվել է սեփական կարիքների համար: Ցանց է առաքվել 2,286.5 մլն կվտժ էլեկտրաէներգիա, որի դիմաց գործող սակագներով ապրանքային արտադրանքը կազմել է 20,674,200.0 հազ. դրամ (ներառյալ՝ ԱԱՀ): Ապրանքային արտադրանքի ինքնարժեքը կազմել է 16,795,100.0 հազ. դրամ, որից միջուկային վառելիքի ծախս՝ 5,916,100.0 հազ. դրամ (35.2%), վերանորոգման և նյութերի ծախսեր՝ 2,327,000.0 հազ. դրամ (13.9%), աշխատավարձ և վերադիր ծախսեր՝ 5,648,100.0

հազ. դրամ (33.6%): 2010 թվականի արդյունքներով ընկերության զուտ շահույթը (հաշվի առած ավելացումները) կազմել է 966,123.0 հազ. դրամ:

Ընկերության ընդհանուր ժողովը (հավատարմագրային կառավարիչը), հիմք ընդունելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 114-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջը, կայացրել է որոշումներ (30.06.2010թ. թիվ 1/10, 1/11) 2009 և 2010 թվականների գործունեության արդյունքներով շահութաբաժիններ չվճարել, քանի որ զուտ ակտիվների արժեքը փոքր է կանոնադրական կապիտալից, և ստացած շահույթն ուղղել ընկերության նախորդ տարիների վնասների մարմանը:

Ընկերության սեփական կապիտալը 2009 թվականի հունվարի 1-ից առ ստուգման պահը աճել է 9,633,800.0 հազ. դրամից՝ մինչև 12,056,200.0 հազ. դրամ:

2009 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ ընկերության դեբիտորական պարտքը կազմել է 3,794,100.0 հազ. դրամ, 2011 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ՝ 3,780,600.0 հազ. դրամ: Այդ պարտքի գերակշիռ մասը վաճառված էլեկտրաէներգիայի դիմաց «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ ընթացիկ պարտքն է:

2009 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ ընկերության կրեդիտորական պարտքը կազմել է 7,999,000.0 հազ. դրամ, 2011 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ՝ 7,915,800.0 հազ. դրամ, որից 45.3%-ը՝ միջուկային վառելիքի գծով «ՏՎԷԼ» ԲԲԸ պայմանագրով նախատեսված ժամանակացույցով մարվող ընթացիկ պարտքն է, 19.9%-ը՝ Ֆրանսիայի կառավարության կողմից միջուկային վառելիքի պահպանման չոր պահեստարանի կառուցման նպատակով տրամադրված բյուջետային վարկի գծով պարտքն է, իսկ 3.8%-ը՝ կատարված աշխատանքների և մատակարարված ապրանքների պարտքերն են:

2010 թվականի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքների ստուգմամբ պարզվել է, որ ոչ նյութական ակտիվների և հիմնական միջոցների մաշվածության (կապիտալ բնույթի ծախսեր) ոչ ճիշտ հաշվարկի հետևանքով պետական բյուջե պակաս է վճարվել 22,400.0 հազ. դրամ շահութահարկ, որը «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ կողմից ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե, իսկ հարկերի վճարման ուշացման օրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսվում է հաշվարկել տույժ:

«Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ

«Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ բաղկացած է չորս հիդրոէլեկտրակայաններից, ունի չորս ջրամբար, շենքեր և շինություններ՝ 12106 քմ մակերեսով և հողատարածք՝ 2000.9 հա: Հիդրոէլեկտրակայանների գումարային տեղակայված հզորությունը կազմում է 405.4 ՄՎտ՝ տարեկան միջին 1.16 մլրդ կՎտժ նախագծային արտադրանքով:

2010 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմել է 2,895,337.0 հազ. դրամ, իսկ սեփական կապիտալը՝ 55,946,622.0 հազ. դրամ:

Ընկերությունն արտադրանքի մեծածախ իրացումը իրականացնում է «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ հետ կնքած 04.12.2006թ-ի ENA-07-006 արտադրող-բաշխող առքուվաճառքի պայմանագրի և լրացուցիչ համաձայնագրերի հիման վրա, արտահանումը՝ ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից տրված արտահանման լիցենզիայով, իսկ Իրանի Իսլամական Հանրապետության հետ էլեկտրաէներգիայի փոխհոսքը՝ 2005 թվականին կնքած էներգահամակարգերի զուգահեռ աշխատանքների պայմանագրով:

2009 թվականին արտադրվել է 1,130.6 մլն կՎտժ էլեկտրաէներգիա, սեփական կարիքների համար ծախսը և տեխնոլոգիական կորուստները կազմել են 8.4 մլն կՎտժ, առաքման ենթակա արտադրանքը՝ 1,122.2 մլն կՎտժ: Իրանի Իսլամական Հանրապետություն փոխհոսքի արդյունքում արտահոսքը կազմել է 316.5 մլն կՎտժ, իսկ ներհոսքը՝ 245.9 մլն կՎտժ: Արդյունքում, 2009 թվականին «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ վաճառվել է 1,051.6 մլն կՎտժ էլեկտրական էներգիա: Իրացումը «Հայկական էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ կազմել է 1,345,600.0 հազ. դրամ (ներառյալ՝ ԱԱՀ):

2009 թվականին ընկերության աշխատողների փաստացի ցուցակային թիվը կազմել է 223 աշխատող, որը չի գերազանցել հաստիքացուցակով սահմանված 237-ը:

«Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ 2009 թվականի ֆինանսական գործունեության ցուցանիշները ներկայացված են աղյուսակ 4-ում:

Աղյուսակ 4

«Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ-ի ֆինանսատնտեսական գործունեության վերաբերյալ

Յ ո յ ա ն ի շ ն ե ռ		հազ. դրամ
Ե Կ Ա Մ ՈՒ Տ Ն Ե Ր		2009 թ.
Իրացումից հասույթ, այդ թվում՝		2,762,198.0
Էլեկտրաէներգիայի իրացում		1,205,491.0
գործառնական այլ եկամուտներ		254,071.0
արտարժույթի փոխարժեքից և տոկոսներից		1,302,636.0
Ծ Ա Խ Ս Ե Ր		
Իրացված արտադրանքի ինքնարժեք		3,837,520.0
Վարչական ծախսեր		226,908.0
Գործառնական այլ ծախսեր		141,251.0
Արտարժույթի փոխարժեքից և տոկոսներից		59,341.0
Անհատույց գործարքների գծով		17,467.0

2009 թվականի գործունեության արդյունքներով ընկերության վնասը կազմել է 1,520,300.0 հազ. դրամ, որը պայմանավորված է ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից սակագների իջեցմամբ: Արդյունքում, պետական բյուջե վճարման ենթակա շահութաբաժին չի առաջացել:

Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգմամբ պարզվել է, որ 2009 թվականից մինչև 2010 թվականի նոյեմբեր ամիսը ընկերության կողմից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված 42,839.5 հազ. դրամ մաքսային արժեքով ապրանքների համար չի հաշվարկվել և պետական բյուջե չի գանձվել 4,283.9 հազ. դրամ ոչ ռեզիդենտի շահութահարկ, որը «Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ կողմից ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե, իսկ հարկերի վճարման ուշացման օրերի համար ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսվում է հաշվարկել տույժ:

Պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում

ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության համակարգում գործում են «Աբովյանի պետական էներգետիկական քոլեջ» և «Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ-ները:

2002 թվականին պետական քոլեջի վերակազմավորման արդյունքում ստեղծվել է «Աբովյանի պետական էներգետիկական քոլեջ» ՊՈԱԿ, որը պետական ուսումնական հաստատություն է և իրականացնում է միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր: Ուսուցումը քոլեջում կազմակերպվում է վճարովի և անվճար հիմունքներով, որի համար պետական բյուջեի՝ «Միջին մասնագիտական կրթության գծով ուսանողական

նպաստների տրամադրում» ծրագրով ֆինանսավորվում է տարեկան 31,936.2 հազ. դրամ: 2009 թվականի ընթացքում քուեջը պետական բյուջեի միջոցների հաշվին հիմնանորոգվել է ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության և «Ջավեն-Աշոտ» ՍՊԸ միջև կնքած 20.05.2008 թ. թիվ ԱՇՁԲ-08/587 պայմանագրի համաձայն՝ 152,972.3 հազ. դրամով, որի հաշվին ՊՈԱԿ հիմնական միջոցների (շենքեր և կառուցվածքներ) հաշվեկշռային արժեքը ավելացել ու 2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 278,873.0 հազ. դրամ: Սակայն բարելավելով շենքային և լսարանային պայմանները, ՊՈԱԿ չունի մասնագիտական կիրառական ուսուցման համար անհրաժեշտ հիմնական միջոցներ:

«Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ կառավարումն ՀՀ կառավարության 15.05.2008թ. 653-Ն որոշումով իրականացնում է ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունը: Սահմանված են ՊՈԱԿ գործունեության առարկան ու նպատակը՝ ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության աշխատանքների իրականացում, օգտակար հանածոների պաշարների հաշվեկշռի վարում, ընդերքի մասին տեղեկատվական նյութերի հավաքում և տրամադրում: Սահմանվել են նաև ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները՝ հանրապետական երկրաբանական ֆոնդում առկա ընդերքի մասին տեղեկատվության տրամադրում և հրապարակում:

ՀՀ պետական բյուջեի՝ «Ընդերքի մասին տեղեկատվության տրամադրման ծառայություններ» ծրագրով 2009 և 2010 թվականներին «Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ հատկացվել է համապատասխանաբար՝ 6,222.0 հազ.դրամ և 6,000.0 հազ.դրամ, ձեռնարկատիրական գործունեությունից եկամուտը կազմել է 21,980.0 հազ.դրամ և 23,251.0 հազ.դրամ: Ստուգման ժամանակահատվածում, 2008 թվականի համեմատ, ձեռնարկատիրական գործունեությունից ՊՈԱԿ տարեկան եկամուտները նվազել են մոտ չորս անգամ:

«Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ չունի անշարժ գույք, և ստեղծման պահից ՀՀ բնապահպանության նախարարի 12.12.2002թ. թիվ 169 հրամանի հիման վրա զբաղեցնում է Չարենցի 46 հասցեում գտնվող շենքի 3-րդ հարկն ամբողջությամբ: ՊՈԱԿ եկամուտները ամբողջությամբ ուղղվում են աշխատողների վարձատրության, կոմունալ, էներգետիկ և կապի ծախսերին:

2011 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ «Հանրապետական երկրաբանական ֆոնդ» ՊՈԱԿ կողմից օգտագործվող գույքի՝ (համակարգչային սարքեր և կահույք) հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 6,582.8 հազ.դրամ:

2009 և 2010 թվականներին համակարգի ՊՈԱԿ կողմից պետական գույքի օգտագործման և կառավարման ստուգման ընթացքում խախտումներ չեն արձանագրվել:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. 2010 թվականին համակարգի 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերություններից յոթի գործունեության արդյունքում արձանագրվել է գումարային՝ 4,939,224.0.0 հազ. դրամի վնաս: Վնասով աշխատել են՝ «Երևանի ՋԷԿ», «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր», «Հայգազարդ», «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր», «Հայ-ռուսական լեռնահանքային կազմակերպություն», «Մեծամորէներգաստոմ», «Ընդունելությունների տուն» ընկերություններ:

2. 2009 և 2010 թվականներին համակարգի 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող ընկերությունները, խախտելով «Շահութահարկի մասին» և «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքների պահանջները, պետական բյուջե պակաս են վճարել 43,902.4 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե՝

- «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ՝ 5,369.1 հազ. դրամ շահութահարկ և ԱԱՀ,
- «Էլեկտրաէներգետիկական համակարգի օպերատոր» ՓԲԸ՝ 1,949.4 հազ. դրամ շահութահարկ,
- «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ՝ 9.900.0 հազ. դրամ ԱԱՀ,
- «Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ՝ 22,400.0 հազ. դրամ շահութահարկ,
- «Որոտանի ՀԷԿՀ» ՓԲԸ՝ 4,283.9 հազ. դրամ շահութահարկ:

ՀՀ օրենսդրությամբ հարկերի վճարման ուշացման օրերի համար նախատեսվում է նաև հաշվարկել տույժ:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությանը.
ապահովել վերականգնման ենթակա գումարների մուտքը պետական բյուջե:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի պահանջի՝ մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատ գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել՝ հայտնաբերված խախտումները վերացնելու ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումների մասին:

ՀՀ պետական բյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված՝ «Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» /900005281515/ հաշվին, կամ Գանձապետական համակարգում բացված այլ եկամտային հաշվին՝ հաշվի սկզբում նշելով «96» կոդը: